

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Dagața Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Nicolaev Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2023,

a c o n s t a t a t:

1. La 17 iunie 2019 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a parvenit spre examinare plângerea înaintată de către condamnatul Nicolaev Oleg privind anularea ordonanței procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Principal, Zamfirov Ruslan din 22 mai 2019 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07 iulie 2021, a fost încetată examinarea plângerii depusă de către condamnatul Nicolaev Oleg privind anularea ordonanței procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Principal, Zamfirov Ruslan din 22 mai 2019 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale, din motivul că a decăzut necesitatea de a fi examinată de instanța de judecată.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, avocatul Chiricenco Galina în numele condamnatului Nicolaev Oleg, a contestat încheierea cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plângerea în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat că ordonanțele contestate sunt în contradicție cu prevederile art.art.19 alin.(3) și 274 Cod de procedură penală și conțin o motivare vagă, iar potrivit jurisprudenței CEDO, nemotivarea hotărârii constituie încălcarea drepturilor la un proces echitabil.

3.1. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către condamnatul Nicolaev Oleg, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plângerea în sensul formulat, menționând că ordonanța emisă este ilegală, procesul penal a avut loc în lipsa sa, după emiterea deciziei Curții Supreme de Justiție s-au modificat prevederile Codului penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2023, au fost respinse ca inadmisibile recursurile declarate, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07 iulie 2021, prin care a fost încetată examinarea plângerii depuse de către condamnatul Nicolaev Oleg privind anularea ordonanței procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Principal, Zamfirov Ruslan din 22 mai 2019 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale, din motivul că a decăzut necesitatea de a fi examinată de instanța de judecată

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat că potrivit art. 313 alin.(1) Cod procedură penală, plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuțit, învinuit, apărător, partea vătămăță, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale căroră au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa în termenul prevăzut de lege.

Alin.(6), al normei legale sus enunțate stipulează că, încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la Curtea de Apel în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Astfel, în raport cu prevederile art.313 alin.(6) Cod procedură penală, instanța de recurs a constatat că încheierea în cauză nu este susceptibilă de a fi atacată, pentru asemenea încheiere nu este prevăzută calea de atac recursul, în esență în cauză nu a fost emisă încheiere privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale sau clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale (prevăzute conform art.313 alin.(6) Cod procedură penală), în aceste circumstanțe recursul fiind inadmisibil.

Instanța de recurs a notat că recurenții au contestat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07 iulie 2021 prin care a fost respinsă plângerea depusă de către avocatul Chiricenco Galina în interesele petiționarului Nicolaev Oleg privind anularea ordonanței procurorului Procuraturii Chișinău, oficiul Principal, Zamfirov Ruslan din 22 mai 2019 privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale.

În contextul normelor citate, se impune concluzia inadmisibilității recursului, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07 iulie 2021 este irevocabilă și nu se supune căii de atac în ordine de recurs, or ea nu se referă la cazurile expres indicate în art.437 alin.(1) pct.3¹) Cod procedură penală.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnatul Nicolaev Oleg, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea să fie admisă integral în sensul formulat, invocând argumente similare cu cele indicate mai sus (pct. 3.1. din prezenta decizie).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr.246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art. XI alin.(3¹) a intrat în vigoare 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

În conformitate cu art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, (în vigoare până la 01.09.2023, când a intrat în vigoare Legea nr.246 din 31.07.2023, completată prin Legea nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Conform art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art.456 alin.(1) coroborat cu art.432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.455 Cod de procedură penală.

În textul art.455 alin.(2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

Prin urmare, normele de drept nominalizate indicau în mod expres că, puteau fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală, adică calea apelului și/sau recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art.313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin.(1) art.452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Conform prevederilor art.art.455 alin.(2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, or, acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.art.432 alin.(2) pct. 1), art.453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Nicolaev Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2023, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie